

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O HRVATSKOJ NARODNOJ BANCI, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2006.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ NARODNOJ BANCI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 53. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

U travnju 2001. godine Hrvatski Sabor usvojio je Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci kojim se uredila monetarna politika u Republici Hrvatskoj u skladu sa standardima razvijenih država i posebice Europske unije. Dvije glavne promjene koje je uveo novi Zakon bile su davanje pune samostalnosti i neovisnosti Hrvatskoj narodnoj banci radi postizanja jasno definiranog cilja. Osnovni cilj Hrvatske narodne banke postalo je postizanje i održavanje stabilnosti cijena. Ne dovodeći u pitanje ostvarivanje svog osnovnog cilja, Hrvatska narodna banka treba podupirati i gospodarsku politiku Republike Hrvatske.

Prema zakonu iz 2001. godine, Hrvatska narodna banka je potpuno samostalna i neovisna u postizanju svog cilja. Ovakva neovisnost predstavlja standard u svim tržišnim ekonomijama, budući da se na taj način onemogućuje zloraba monetarne politike u neke druge svrhe, a koja dugoročno dovodi do gubitka za cijelo društvo. Neovisnost se ogleda kroz institucionalnu, funkcionalnu, osobnu i financijsku neovisnost. Institucionalna neovisnost znači da na odluke Hrvatske narodne banke ne mogu utjecati druge institucije. Funkcionalna neovisnost odnosi se na jasno postavljen cilj i samostalnost u odabiru mjera i instrumenta monetarne politike. Osobna neovisnost jamči zaštitu dužnosnika Hrvatske narodne banke od vanjskih pritiska, pri čemu se isključuje sukob interesa i precizno definira izbor i razrješenje Guvernera i članova Savjeta. Konačno, financijska neovisnost znači da prihode i rashode određuje narav monetarne i devizne politike, a ne obrnuto.

Hrvatska je u međuvremenu postala kandidat za članstvo u Europskoj uniji i preuzela je obvezu da će do pristupanja Hrvatske u Europsku uniju uskladiti Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci prema Protokolu o Statutu Europskog sustava središnjih banaka (u daljnjem tekstu: ESSB). S obzirom da je Zakon iz 2001. godine pisan koristeći rješenja iz tog Protokola, postojeći zakon je u velikoj mjeri usklađen s pravnim stečevinama Europske unije. Identificirano je svega nekoliko zakonskih odredbi koje sadrže male neusklađenosti s Protokolom, a najveći dio izmjena i dopuna zakona odnosi se na integraciju Hrvatske narodne banke u ESSB, prenošenje ovlasti s Hrvatske narodne banke na ESSB i stvaranje zakonskog okvira za uvođenje eura u Republici Hrvatskoj kad se ostvare uvjeti za to.

b) Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Suština predloženih izmjena Zakona je prenošenje ovlasti Hrvatske narodne banke - koje se odnose na utvrđivanje i provođenje monetarne i devizne politike, upravljanje međunarodnim pričuvama Republike Hrvatske, izdavanje novčanica i kovanog novca, kao i reguliranje, unaprjeđivanje i nadziranje platnog sustava - na ESSB od dana uvođenja eura u Republici Hrvatskoj. Hrvatska narodna banka zadržavala bi svoje ovlasti koje se odnose na kontrolu bankarskog sektora na način da odobrava i oduzima odobrenja za rad poslovnih banaka, te regulira i nadzire njihovo poslovanje. Također, Hrvatska narodna banka bi i nadalje obavljala zakonom utvrđene poslove za Republiku Hrvatsku.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstava u državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE OVOGA ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora predlažemo donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku obzirom da se radi o usklađivanju s propisima Europske unije.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA

Tekst prijedloga ovoga Zakona dostavlja se u obliku Konačnog prijedloga sukladno prijedlogu za provedbu hitnog postupka u postupku njegova donošenja.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ NARODNOJ BANCII

Članak 1.

U Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 36/01.) članku 2. stavku 6. riječi: ", koji potvrđuje Hrvatski sabor" brišu se.

Članak 2.

Podnaslov iznad članka 15. mijenja se i glasi: "Trgovanje devizama i efektivnim novcem".

Članak 3.

U članku 15. stavku 1. riječi: "stranom valutom" zamjenjuju se riječima: "devizama i efektivnim novcem" a riječ: "gotovinski," briše se.

U stavku 2. iza riječi: "banka" dodaju se riječi: "ugovara ili" a riječi: "stranu valutu" zamjenjuju se riječima: "devize i efektivni novac".

Članak 4.

Podnaslov iznad članka 31. i članak 31. mijenjaju se i glase:

"Sustavi za obračun platnih transakcija

Članak 31.

(1) Hrvatska narodna banka izdaje i oduzima odobrenje za rad sustavima za obračun platnih transakcija u skladu s propisima kojima se uređuje obavljanje platnog prometa.

(2) Hrvatska narodna banka nadzire rad sustava kojima je izdala odobrenje za rad u skladu s odredbama stavka 1. ovoga članka.

(3) Hrvatska narodna banka može biti vlasnik sustava za obračun platnih transakcija."

Članak 5.

Podnaslov iznad članka 36. i članak 36. mijenjaju se i glase:

"Zabrana kreditiranja javnog sektora

Članak 36.

(1) Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj, izvanproračunskim fondovima Republike Hrvatske, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugim javnim tijelima u Republici Hrvatskoj, niti smije izravno od njih kupovati njihove dužničke instrumente.

(2) Pravni posao koji Hrvatska narodna banka sklopi sa Republikom Hrvatskom, izvanproračunskim fondovima Republike Hrvatske, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugim javnim tijelima u Republici Hrvatskoj ne može imati

obilježja kredita niti se može upotrijebiti za odobravanje kredita Republici Hrvatskoj, izvanproračunskim fondovima Republike Hrvatske, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugim javnim tijelima u Republici Hrvatskoj ili trećim osobama, posredstvom kojih bi Republika Hrvatska bila krajnji korisnik kredita.

(3) Kreditom iz stavka 1. ovoga članka neće se smatrati kupnja od strane Hrvatske narodne banke zadužnica koje je izdala Republika Hrvatska, izvanproračunski fondovi Republike Hrvatske, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i druga javna tijela u Republici Hrvatskoj, ako je ta kupnja izvršena na sekundarnom tržištu, u skladu s ciljevima monetarne politike Hrvatske narodne banke.

(4) Iznimno, zabrane iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se na unutarodnevnne kredite odobrene Republici Hrvatskoj, uz uvjet da nije moguće produženje kredita na sljedeći dan."

Članak 6.

U članku 38. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Savjet Hrvatske narodne banke sastoji se od devet članova a čini ga guverner Hrvatske narodne banke, viceguverneri po svom položaju i tri člana. Guverner Hrvatske narodne banke jednog od viceguvernera određuje svojim zamjenikom."

U stavku 3. točka c) riječi: "i 59." brišu se.

U stavku 3. točka o) mijenja se i glasi:

"o) određuje strategiju i politiku upravljanja međunarodnim pričuvama".

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

"Hrvatski sabor može dati mišljenje na Statut Hrvatske narodne banke."

Članak 7.

U članku 39. stavku 5. riječi: "zamjenika guvernera i" brišu se.

Članak 8.

U članku 40. stavak 2., 3. mijenjaju se i glase:

" (2) Hrvatska narodna banka ima pet viceguvernera."

(3) Viceguvernere i ostale članove Savjeta Hrvatske narodne banke imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove uz mišljenje Odbora za financije i državni proračun.

Stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 4. i 5.

Članak 9.

Podnaslov iznad članka 41. mijenja se i glasi: "Uvjeti za obnašanje dužnosti članova Savjeta".

Članak 10.

U članku 41. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

"(1) Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke moraju biti zaposleni u Hrvatskoj narodnoj banci s punim radnim vremenom."

Dosadašnji stavci 1., 2. i 3. postaju stavci 2., 3. i 4.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječ: ", zaposlenik" briše se.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

"(5) Stupanjem na dužnost član Savjeta Hrvatske narodne banke bez odlaganja, a najkasnije u roku od mjeseca dana, usklađuje svoj status zaposlenika i druga pitanja s odredbama ovog članka."

Članak 11.

U članku 42. stavku 1. riječ: "zamjenika guvernera," briše se, a riječ: "vanjske" zamjenjuje se riječju: "ostale".

U stavku 1. točka g) briše se.

Članak 12.

U članku 43. stavak 3. riječi: "zamjenik guvernera" zamjenjuju se riječima: "viceguverner kojeg je guverner Hrvatske narodne banke odredio za svog zamjenika".

Članak 13.

Članak 45. briše se.

Članak 14.

U članku 46. stavku 1. riječi: "guverner Hrvatske narodne banke, zamjenik guvernera i viceguverneri" zamjenjuju se riječima: "članovi Savjeta Hrvatske narodne banke".

Stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Po prestanku obnašanja dužnosti, članovi Savjeta Hrvatske narodne banke mogu nastaviti s radom u Hrvatskoj narodnoj banci, u skladu sa Statutom Hrvatske narodne banke. Ako član Savjeta Hrvatske narodne banke ne nastavi s radom u Hrvatskoj narodnoj banci ima pravo na naknadu u visini posljednje plaće isplaćene u mjesecu prije razrješenja, do novog zaposlenja, a najdulje godinu dana od dana prestanka obnašanja dužnosti."

Članak 15.

U članku 48. dodaje se stavak 4. koji glasi:

"(4) Prava i obveze iz radnog odnosa članova Savjeta Hrvatske narodne banke uređuju se ugovorom o radu, ovim Zakonom i Statutom Hrvatske narodne banke."

Članak 16.

U članku 53. stavci 5. i 6. brišu se.

Članak 17.

Podnaslov iznad članka 59. i članak 59. mijenjaju se i glase:

"Transparentnost rada i izvješćivanje javnosti

Članak 59.

Hrvatska narodna banka redovito i pravodobno obavještava javnost o analizama makroekonomskog stanja, stanju financijskog i monetarnog sustava, novčanim i kreditnim kretanjima, bilanci plaćanja, tečaju i stabilnosti cijena te objavljuje statističke informacije iz svoga djelokruga."

Članak 18.

U članku 60. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Hrvatska narodna banka može u skladu s potrebama vezanim za obavljanje svojih zadataka otvarati račune i drugim sudionicima na tržištu."

Članak 19.

U članku 62. stavku 1. iza riječi: "pravnih" dodaju se riječi: " i fizičkih".

Članak 20.

Podnaslov iznad članka 63. i članak 63. mijenjaju se i glase:

"Status članova Savjeta

Članak 63.

Na prava i obveze članova Savjeta Hrvatske narodne banke a koja nisu utvrđena ovim Zakonom ili Statutom Hrvatske narodne banke primjenjuje se Zakon o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti."

Članak 21.

U članku 64. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 22.

Iza članka 64. dodaje se podnaslov i članak 64a. koji glase:

"Rješenje Hrvatske narodne banke

Članak 64a.

(1) Rješenja koja u pitanjima iz djelokruga svoje nadležnosti donosi Hrvatska narodna banka, konačna su u upravnom postupku i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

(2) Na rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku u dijelu koji se odnosi na poništavanje, ukidanje, izvanredno ukidanje i proglašavanje rješenja ništavim, po pravu nadzora."

Članak 23.

Iza članka 64a. dodaju se nove Glave VIII. i IX., podnaslovi i članci 64b., 64c., 64d., 64e., 64f., 64g., 64h., 64i., 64j., 64k., 64l., 64m. i 64n koji glase:

"VIII. ČLANSTVO REPUBLIKE HRVATSKE U EUROPSKOJ UNIJI

Opće odredbe

Članak 64b.

(1) Hrvatska narodna banka je sastavni dio Europskog sustava središnjih banaka (u daljnjem tekstu: ESSB) te obavlja svoje zadatke u skladu sa Člankom 43. Statuta ESSB-a i Europske središnje banke (dalje: ESB) koji se primjenjuje na zemlje članice s derogacijom.

(2) Hrvatska narodna banka, ne dovodeći u pitanje ostvarivanje svog osnovnog cilja, podupire opću gospodarstvenu politiku Europske Unije u skladu s načelom otvorenog tržišnog gospodarstva, slobodne konkurencije, dajući prednost učinkovitoj raspodjeli sredstava, u skladu s načelima iz članka 2. Ugovora o Europskoj Uniji.

Upis kapitala ESB-a i prijenos međunarodnih pričuva ESB-u

Članak 64c.

Upis kapitala ESB-a, prijenos dijela međunarodnih pričuva kao i druga pitanja vezana uz integraciju Hrvatske narodne banke u ESSB i ESB, rješavaju se u skladu sa Statutom ESSB-a i ESB-a i odlukama upravnih tijela donesenim prema Statutu.

Nadležnosti i ovlasti za provođenje devizne (tečajne) politike

Članak 64d.

Hrvatska narodna banka pri donošenju mjera u vezi s tečajem domaće valute iz članka 8. stavak 2. ovoga Zakona uvažava zajednički interes zemalja članica Europske unije.

Članstvo u tijelima ESB-a

Članak 64e.

Guverner Hrvatske narodne banke je član Općeg vijeća ESB-a.

Sudska zaštita guvernera u slučaju prijevremenog razrješenja

Članak 64f.

- (1) Guverner Hrvatske narodne banke, u svezi odluke o razrješenju iz članka 42. ovoga Zakona, ima pravo na zaštitu pred Europskim sudom pravde.
- (2) Na guvernera Hrvatske narodne banke ne primjenjuje se članak 42. stavak 5. ovoga Zakona.

Zabrana kreditiranja tijela Europske unije i država članica

Članak 64g.

Zabrana kreditiranja iz članka 36. ovoga Zakona odnosi se i na Europsku uniju, te države članice Europske unije, kao i njihova regionalna i lokalna tijela i druga javna tijela.

IX. UVOĐENJE EURA KAO NOVČANE JEDINICE REPUBLIKE HRVATSKE

Opće odredbe

Članak 64h.

(1) Hrvatska narodna banka, u obavljanju svojih zadataka, u potpunosti poštiva odredbe Statuta ESSB-a i ESB-a, posebice u pogledu:

- vođenja i primjene monetarne politike,
- vođenja deviznih operacija,
- držanja i upravljanja međunarodnim pričuvama,
- nesmetanog odvijanja platnog sustava.

(2) U slučaju neusklađenosti pojedinih odredbi ovoga Zakona sa Statutom ESSB-a i ESB-a, važeće su odredbe Statuta ESSB-a o ESB-a.

(3) Ne dovodeći u pitanje gore navedene odredbe ovoga članka, Hrvatska narodna banka zadržava samostalnost i neovisnost pri odlučivanju i provedbi preostalih zadataka iz članka 4. ovoga Zakona.

Zadaci Hrvatske narodne banke u provođenju monetarne i devizne politike

Članak 64i.

(1) Upravno vijeće ESB-a utvrđuje monetarnu i deviznu politiku i odlučuje o mjerama monetarne kontrole.

(2) Hrvatska narodna banka kao sastavni dio ESSB-a sudjeluje u utvrđivanju i vođenju monetarne i devizne politike te provođenju monetarne kontrole.

Zadaci Hrvatske narodne banke u upravljanju neprenesenim

međunarodnim pričuvama i operativnim deviznim pričuvama

Članak 64j.

Hrvatska narodna banka upravlja neprenesenim dijelom međunarodnih pričuva i operativnim pričuvama sukladno odredbama Statuta ESSB-a i ESB-a, te odlukama i smjernicama ESB-a.

Izdavanje novčanica i kovanog novca

Članak 64 k.

Izdavanje novčanica i kovanog novca provodi se sukladno odredbama i odlukama ESB-a.

Financijska izvješća Hrvatske narodne banke

Članak 64 l.

(1) Hrvatska narodna banka sastavlja financijska izvješća sukladno računovodstvenim pravilima i uputama ESB-a.

(2) U godišnje financijsko izvješće Hrvatske narodne banke uključuje se i dio monetarnih prihoda ESSB-a i ESB-a koji je odredila ESB-u prema Statutu ESSB-a i ESB-a, a nastaje provedbom zajedničke monetarne politike.

Izbor revizora

Članak 64m.

Odluka o izboru revizora financijskih izvješća Hrvatske narodne banke donosi se prema Statutu ESSB i ESB-a.

Članstvo u tijelima ESB-a

Članak 64n.

Guverner Hrvatske narodne banke član je Upravnog vijeća ESB-a."

Dosadašnje Glave VIII. i IX. postaju Glave X. i XI.

Članak 24.

U članku 65. stavku 4. riječi: " izriče se" zamjenjuju se riječima: "može se izreći".

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama" s tim da se Glava VIII. ovoga Zakona primjenjuje se od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji a Glava IX. se primjenjuje od dana uvođenja eura kao novčane jedinice Republike Hrvatske.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Izmjenom članka 2. stavka 6. ukinulo bi se ovlaštenje Sabora da potvrđuje statut Hrvatske narodne banke. Ova odredba nije potrebna jer Zakon o Hrvatskoj narodnoj banci pobliže definira položaj, ciljeve, zadatke, poslove i obveze, kao i ustroj i financijsku poziciju središnje banke. Potvrđivanje Statuta narušava načelo institucionalne neovisnosti središnje banke.

Uz članak 2. i 3.

U dosadašnjem članku 15. stavku 2. Zakon je propisao da Hrvatska narodna banka "određuje tečaj". Korištenje izraza "određuje tečaj" snažno upućuje da je riječ o jednostranom utvrđivanju tečaja. U situaciji kada na deviznom tržištu nešto kupuje odnosno prodaje, Hrvatska narodna banka ponekad tečaj zaista utvrđuje (jednostrano), a ponekad ga ugovara sukladno uvjetima i situaciji na deviznom tržištu. Tipičan je primjer utvrđivanja tečaja situacija u kojoj Hrvatska narodna banka kupuje ili prodaje kune za devizu jer se tu zaista radi o jednostranom utvrđivanju tečaja. Istovremeno, u situaciji kupoprodaje deviza radi usklađivanja valutne strukture, Hrvatska narodna banka ne određuje tečaj jednostrano nego prihvaća ili ne prihvaća ponuđeni tečaj (što znači da se tečaj u konkretnom slučaju ugovara između dviju ugovornih strana). Nastavno, izraz "valuta" u zakonskom tekstu smatramo nepreciznim te držimo da je izraz "deviza" primjereniji. U skladu s navedenim, mijenja se i naslov članka.

Uz članak 4.

Člankom 29. točka 1. propisuje se da Hrvatska narodna banka uređuje obavljanje platnog prometa. Obavljanje platnog prometa uređuje se posebnim zakonom, te u tom smislu nema potrebe posebno isticati oblike plaćanja.

U cilju osiguranja pretpostavki za uređenje i nadziranje platnog prometa izmjenama i dopunama članka 31. uređuje se da Hrvatska narodna banka izdaje i oduzima odobrenje za rad sustavima za obračun platnih transakcija u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje obavljanje platnog prometa, da nadzire rad sustava za obračun platnih transakcija kojima je izdala odobrenje za rad, te da može biti vlasnik sustava za obračun platnih transakcija. Na taj način osigurava se da Hrvatska narodna banka može osim međubankovnim platnim sustavima izdavati odobrenje za rad i drugim sustavima za obračun platnih transakcija koji imaju utjecaj na funkcioniranje sustava platnog prometa u zemlji, te se pojmovi usklađuju s Protokolom o Statutu ESSB-a.

Uz članak 5.

Izmjenama i dopunama članka 36. Hrvatskoj narodnoj banci zabranjuje se ne samo kreditiranje Republike Hrvatske nego i kreditiranje njezinih izvanproračunskih fondova, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih tijela u Republici Hrvatskoj. Proširenje zabrane nema praktičnih implikacija jer Hrvatska narodna banka ne odobrava niti je odobravala kredite državnim i javnim tijelima Republike Hrvatske. S druge strane, člankom se određuje iznimka na koju se ne odnosi zabrana kreditiranja javnog sektora a to je unutarodnevno kreditiranje Republike Hrvatske.

Uz članak 6. do 14. i 20.

Mijenja se sastav Savjeta Hrvatske narodne banke na način da će ga sačinjavati devet članova i to: guverner, pet viceguvernera i tri člana. Ovdje je važno napomenuti da se više ne imenuje zamjenik guvernera već ga određuje guverner svojom odlukom a između viceguvernera. Svi članovi Savjeta su osobe koje su u radnom odnosu s punim radnim vremenom u Hrvatskoj narodnoj banci. Članovi će Savjeta najkasnije u roku od mjesec dana od dana stupanja na mjesto člana Savjeta uskladiti svoj status zaposlenika i druga pitanja s odredbama ovoga Zakona.

U članku 42. briše se točka g) prema kojem Hrvatski sabor može razriješiti dužnosti guvernera Hrvatske narodne banke i ostale članove Savjeta Hrvatske narodne banke ukoliko dolazi do trajnog i bitnog odstupanja od ostvarenja osnovnog cilja Hrvatske narodne banke. Ova odredba narušava načelo osobne neovisnosti središnje banke, jer Saboru omogućuje razlog razrješenja koji ne postoji u Protokolu o Statutu ESSB-a. Razlozi za razrješenje prije isteka mandata koji se navode u Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci trebaju biti identični s onima u Protokolu o Statutu ESSB-a.

Brisanjem članka 45. prestalo je pravo članova Savjeta Hrvatske narodne banke na primanje naknade za članstvo u Savjetu.

U članku 46. stavku 2. daje se mogućnost nastavka rada poslije obnašanja dužnosti člana Savjeta u Hrvatskoj narodnoj banci. Obzirom da su svi članovi Savjeta zaposlenici Hrvatske narodne banke prava i obveze iz radnog odnosa uređuju se ugovorom o radu, ovim Zakonom i Statutom Hrvatske narodne banke.

Sukladno predloženim izmjenama usklađuje se tekst članka 63. ovoga Zakona a u skladu sa člankom 2. stavkom 2. Zakona o sprečavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti.

Uz članak 16.

Brisanjem članka 53. stavka 5. prestala bi obveza države da pokriva manjak prihoda nad rashodima HNB-a koji nije moguće pokriti iz općih pričuva. Pokrivanje gubitka koji se ne može pokriti iz općih pričuva ne bi bilo regulirano zakonom po uzoru na neke druge članice EU.

Brisanjem članka 53. stavka 6. ukinula bi se mogućnost pokrivanja manjka prihoda nad rashodima HNB-a koji nije moguće pokriti iz općih pričuva dužničkim vrijednosnim papirima koje za tu svrhu izdaje Republika Hrvatska. Ova odredba nije u skladu sa zabranom kreditiranja javnog sektora na primarnim tržištima.

Uz članak 17.

Važeći članak 59. stavak 1. nije u potpunosti u skladu s načelom institucionalne neovisnosti središnje banke prema kojem se zabranjuju bilo kakve ex-ante konzultacije o odlukama koje donosi Hrvatska narodna banka. Stoga je predloženo brisanje ovoga stavka. Dosadašnji stavak 2. sasvim je dovoljan temelj za javno objavljivanje analiza središnje banke i relevantnih ekonomskih i statističkih podataka, kao i za davanje signala o namjerama monetarne politike.

Uz članak 18.

Ovom izmjenom omogućuje se Hrvatskoj narodnoj banci otvaranje računa i drugim sudionicima na financijskim tržištima. Identično zakonodavno rješenje postoji i u Protokolu o Statutu ESSB-a.

Uz članak 19.

Ovom izmjenom ovlašćuje se Hrvatsku narodnu banku na prikupljanje statističkih podataka ne samo od pravnih nego i od fizičkih osoba. Identično zakonodavno rješenje postoji i u Protokolu o Statutu ESSB-a.

Uz članak 21.

Brisanjem stavka 2. članka 64. omogućeno je Hrvatskoj narodnoj banci da donosi podzakonske propise koji bi stupili na snagu određenog datuma od kojeg se počeli i primjenjivati. Ovo je naročito bitno u slučaju propisivanja načina izrade financijskih izvješća za točno određeno izvještajno razdoblje gdje je bitno točno odrediti dan primjene novog načina obrade podataka (npr. 01. ožujka, 30. lipnja i sl.).

Uz članak 22.

U članku 64a. izričito je propisano da Hrvatska narodna banka donosi rješenja iz djelokruga svoje nadležnosti koja su konačna u upravnom postupku i protiv njih se može pokrenuti upravni spor. Međutim, stavkom 2. propisana je iznimka od primjene Zakona o općem upravnom postupku i to u dijelu koji se odnosi na poništavanje, ukidanje, izvanredno ukidanje i proglašavanje rješenja ništavim, po pravu nadzora.

Uz članak 23.

Uz članke 64b. do 64g.

Novim člankom 64b. utvrđuje se da je od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Hrvatska narodna banka sastavni dio Europskog sustava središnjih banaka, te da obavlja svoje zadatke u skladu sa člankom 43. Statuta ESSB-a i Europske središnje banke (dalje: ESB) koji se primjenjuje na zemlje članice s derogacijom. To znači od dana pristupanja do dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka treba voditi monetarnu politiku koja će omogućiti ostvarenje Maastrichtskih ekonomskih kriterija za uvođenje eura. Ostvarenje ovih kriterija ujedno je podloga za donošenje odluke Europskog vijeća da zemlja članica Europske unije može uvesti euro kao zakonsko sredstvo plaćanja. Rok za uvođenje eura nije formalno definiran, ali se očekuje da svaka nova članica kontinuirano poduzima korake u tom pravcu. Sukladno načelima iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji, kojih će se Republika Hrvatska morati kao članica Europske unije pridržavati, Hrvatska narodna banka će, ne dovodeći u pitanje ostvarivanje svog osnovnog cilja, podupirati opću gospodarstvenu politiku Unije.

Novi članak 64c. omogućio bi Hrvatskoj narodnoj banci upis kapitala ESB-a i prijenos dijela međunarodnih pričuva ESB-u nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Samo središnje banke članice mogu upisati kapital ESB-a prema posebnom ključu propisanom u članku 29. Protokola (kapitalni ključ). Dionice ESB-a nisu prenosive. Upravno vijeće ESB-a utvrđuje iznos i način uplate kapitala. Od iznosa upisanog kapitala Hrvatska narodna banka bi u prvom koraku kod pristupanja Uniji trebala uplatiti 7 posto iznosa upisanog kapitala ESB-a, a ostatak tek nakon uvođenja eura. Nadalje, po uvođenju eura nacionalne središnje banke zemalja članica EU-a moraju dio svojih međunarodnih pričuva prenijeti ESB-u i to u iznosu koji je razmjern njihovom kapitalnom ključu u ukupno utvrđenoj visini međunarodnih pričuva ESB-a. Smjernicom ESB-a utvrđena je slijedeća valutna struktura sredstva koja se prenose ESB-u: 85% iznosa izvršava se u USD ili JPY, a 15% u zlatu. Važno je naglasiti da kod prijenosa dijela sredstava međunarodnih pričuva dolazi samo do prijenosa vlasništva, a ne do fizičkog prijenosa. Tako prenesena sredstva pod izravnom su kontrolom ESB-a i smatraju se međunarodnim pričuvama ESB-a, a

nacionalne središnje banke euro područja njima upravljaju kao agenti ESB-a poštujući propisana pravila.

Novi članak 64d. utvrđuje se da bi od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Hrvatska narodna banka trebala voditi politiku tečaja kune koja će omogućiti trajno fiksiranje tečaja i uvođenje eura. Trajno fiksiranje valutnog tečaja moguće je samo u dobro organiziranoj i konkurentnoj tržišnoj privredi u kojoj postoji makroekonomska i financijska stabilnost.

Novim člankom 64e. utvrđuje se da bi od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, guverner Hrvatske narodne banke postao član Općeg vijeća ESB-a sukladno Protokolu o Statutu ESSB-a. Tragom toga je i članka 64f. kojim sukladno članku 14. Statuta ESSB-a guverner ima pravo na zaštitu pred Europskim sudom pravde u slučaju prijevremenog razrješenja.

Novim člankom 64g. od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji proširila bi se zabrana kreditiranja javnog sektora iz članka 36. ovog zakona i na Europsku uniju, te države članice Europske unije kao i njihova regionalna i lokalna tijela i druga javna tijela.

Uz članke 64h. do 64n.

Od dana uvođenja eura kao novčane jedinice Republike Hrvatske, na ESSB bi se trebale prenijeti ovlasti Hrvatske narodne banke na područjima vođenja i primjene monetarne politike, vođenja deviznih operacija, držanja i upravljanja međunarodnim pričuvama i nesmetanog odvijanja platnog sustava.

Novim člankom 64i. potvrđuje se spremnost prenošenja ovih ovlasti s Hrvatske narodne banke na ESSB. Hrvatska narodna banka bi zadržala samostalnost i neovisnost pri odlučivanju i provedbi preostalih zadataka.

Stavkom 2. istoga članka utvrđuje se da bi Hrvatska narodna banka kao integralni dio ESSB-a sudjelovala u utvrđivanju i vođenju monetarne i devizne politike te provođenju monetarne kontrole, a konačne odluke će donositi Upravno vijeće ESB-a.

Prema Protokolu o Statutu ESSB-a, središnje banke članice iz zemalja koje su uvele euro trebaju upravljati svojim preostalim dijelom međunarodnih pričuva i operativnim deviznim sredstvima države deponiranim kod središnjih banaka sukladno pravilima i smjernicama ESB-a. Novim člankom 64j. prihvaća se i potvrđuje da će Hrvatska narodna banka upravljati međunarodnim i deviznim pričuvama sukladno odlukama i smjernicama ESB-a.

Od dana uvođenja eura kao novčane jedinice Republike Hrvatske, na ESSB bi se prenijele i ovlasti Hrvatske narodne banke za izdavanje novčanica i kovanog novca, a Europsko vijeće bi dobilo ovlaštenje odlučivati o denominaciji i tehničkim specifikacijama gotovog novca. Zemlje članice mogu izrađivati vlastite kovanice prema denominaciji i u skladu s tehničkim specifikacijama koje je utvrdilo Europsko vijeće, a mogu ih izdavati samo u volumenu koji je utvrdila ESB. Novim člankom 64k. prihvaća se prijenos ovlasti i potvrđuje da će Hrvatska narodna banka izdavati novčanice i kovani novac sukladno odredbama i odlukama ESB-a.

Od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka bi trebala sastavljati bilancu i financijske izvještaje na način koju će omogućiti sastavljanje konsolidirane bilance i konsolidiranih financijskih izvješća za ESSB u cjelini. U godišnje financijsko izvješće Hrvatske narodne banke uključio bi se i dio monetarnih prihoda ESSB-a i ESB-a koji je odredila ESB prema Statutu ESSB-a i ESB-a, a nastaje provedbom zajedničke monetarne politike. Novim člankom 64l. predviđena je primjena pravila i uputa ESB-a pri sastavljanju financijskih izvješća HNB-a. Korisno je naglasiti da ESB za razliku od Hrvatske narodne banke ne primjenjuje međunarodne računovodstvene standarde u dijelu koji se odnosi na uključivanje obračunatih tečajnih razlika u račun dobiti i gubitka.

Novim člankom 64m. predviđeno je da se od dana uvođenja eura kao novčane jedinice Republike Hrvatske, odluka o izboru revizora financijskih izvješća Hrvatske narodne banke donosi se prema Statutu ESSB i ESB-a.

Novim člankom 64n. utvrđeno je da od uvođenja eura u Hrvatskoj guverner Hrvatske narodne banke postaje član Upravnog vijeća ESB-a.

Uz članak 24.

Ovim člankom predlaže se da se uz novčanu kaznu za počinjeni prekršaj osobama iz članka 65. stavka 3. može izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja dužnosti u banci za razdoblje od dvije godine.

Uz članak 25.

Ovom odredbom uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona uz iznimku odredbi Glave VIII. odnosno IX. koje se primjenjuju od dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji odnosno od dana uvođenja eura kao novčane jedinice Republike Hrvatske.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE PREDLAŽE MIJENJATI
ODNOSNO DOPUNITI**

Položaj Hrvatske narodne banke

Članak 2.

- (1) Hrvatska narodna banka je središnja banka Republike Hrvatske.
- (2) U obavljanju svojih poslova Hrvatska narodna banka je samostalna i neovisna i odgovorna Hrvatskom saboru.
- (3) Hrvatska narodna banka ima svojstvo pravne osobe.
- (4) Sjedište Hrvatske narodne banke je u Zagrebu.
- (5) Hrvatska narodna banka se ne upisuje u sudski registar.
- (6) Hrvatska narodna banka ima statut, koji potvrđuje Hrvatski sabor.
- (7) Hrvatska narodna banka ima pečat koji sadržava prikaz grba Republike Hrvatske i ime Hrvatske narodne banke.
- (8) Hrvatsku narodnu banku zastupa guverner Hrvatske narodne banke.
- (9) Hrvatska narodna banka je u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske.
- (10) Hrvatska narodna banka je neovisna i pri donošenju i provođenju svojih odluka koje se temelje na ovom Zakonu ne traži niti je vezana na upute tijela Republike Hrvatske, tijela Europske unije ili drugih osoba.

Trgovanje stranom valutom

Članak 15.

- (1) Hrvatska narodna banka trguje stranom valutom na promptnom i terminskom tržištu, gotovinski, financijskim instrumentima ili drugom imovinom koja, u skladu s člankom 16. stavkom 2. ovoga Zakona, čini međunarodne pričuve Republike Hrvatske. Hrvatska narodna banka obavlja druge zakonom utvrđene poslove vezane uz provođenje devizne politike.
- (2) Hrvatska narodna banka određuje tečaj po kojem kupuje i prodaje stranu valutu na deviznom tržištu.

Međubankovni platni sustavi

Članak 31.

- (1) Hrvatska narodna banka propisuje i nadzire sustave za obračun međubankovnih platnih transakcija, te načine namire na računima banaka na osnovi plaćanja izvršenih posredstvom međubankovnih sustava.
- (2) Hrvatska narodna banka izdaje odobrenje za rad međubankovnih platnih sustava, određuje sudionike i plaćanja koja se izvršavaju preko njih, te utvrđuje odnosno odobrava naknadu za plaćanja izvršena posredstvom međubankovnih platnih sustava.
- (3) Hrvatska narodna banka može biti vlasnik međubankovnih platnih sustava.

Zabrana kreditiranja Republike Hrvatske

Članak 36.

(1) Hrvatska narodna banka ne može odobravati kredite Republici Hrvatskoj.

(2) Pravni posao koji Hrvatska narodna banka sklopi sa Republikom Hrvatskom ne može imati obilježja kredita niti se može upotrijebiti za odobravanje kredita Republici Hrvatskoj ili trećim osobama, posredstvom kojih bi Republika Hrvatska bila krajnji korisnik kredita.

(3) Kreditom iz stavka 1. ovoga članka neće se smatrati kupnja zadužnica koje je izdala Republika Hrvatska, od strane Hrvatske narodne banke ako je ta kupnja izvršena na sekundarnom tržištu, u skladu s ciljevima monetarne politike Hrvatske narodne banke.

Zadaci i ovlasti Savjeta Hrvatske narodne banke

Članak 38.

(1) Savjet Hrvatske narodne banke čine guverner Hrvatske narodne banke, zamjenik guvernera i viceguverneri po svom položaju te najviše osam vanjskih članova.

(2) Savjet Hrvatske narodne banke je nadležan i odgovoran za ostvarivanje ciljeva i zadataka Hrvatske narodne banke. Savjet Hrvatske narodne banke utvrđuje politike koje su vezane uz djelovanje Hrvatske narodne banke.

(3) U sklopu opće nadležnosti iz stavka 2. ovoga članka, Savjet Hrvatske narodne banke osobito je nadležan za:

- a) utvrđivanje monetarne i devizne politike,
 - b) donošenje financijskog plana Hrvatske narodne banke,
 - c) donošenje izvješća iz članka 58. i 59. ovoga Zakona,
 - d) donošenje Statuta Hrvatske narodne banke,
 - e) utvrđivanje uvjeta odobravanja kredita bankama,
 - f) utvrđivanje kamatnih stopa Hrvatske narodne banke i naknada za usluge Hrvatske narodne banke,
 - g) utvrđivanje osnovice za obračunavanje obvezne pričuve i stope obvezne pričuve, kao i načina, uvjeta i rokova udovoljavanja obvezi izdvajanja i održavanja obvezne pričuve i uvjeta korištenja obveznom pričuvom,
 - h) izdavanje i oduzimanje odobrenja za rad banaka i podružnica stranih banaka i za obavljanje pojedinih poslova,
 - i) utvrđivanje insolventnosti banaka i odlučivanje o davanju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka nad bankama ili o oduzimanju odobrenja za rad banaka,
 - j) davanje suglasnosti za pripajanje banaka i za stjecanje dionica banaka u skladu sa zakonom koji regulira poslovanje banaka,
 - k) davanje suglasnosti za imenovanje predsjednika i članova uprava banaka,
 - l) donošenje odluka kojima se regulira devizno poslovanje pravnih i fizičkih osoba
- i
- poslovanje ovlaštenih mjenjača,
- m) izdavanje odobrenja za rad međubankovnih platnih sustava i donošenje odluka

kojima se propisuje način njihova rada,

n) odlučivanje o apoenima i obilježjima novčanica i kovanog novca i njihovu puštanju u optjecaj i povlačenju iz optjecaja,

o) određivanje vrsta i oblika imovine prikladne za držanje međunarodnih pričuva Republike Hrvatske,

p) odlučivanje o članstvu Hrvatske narodne banke u međunarodnim organizacijama,

r) odlučivanje o osnivanju i zatvaranju podružnica i predstavništava Hrvatske narodne banke.

(4) O poslovima iz svoga djelokruga, Savjet Hrvatske narodne banke odlučuje na sjednicama.

(5) Statutom Hrvatske narodne banke određuje se koje poslove iz svoje nadležnosti Savjet Hrvatske narodne banke može prenijeti na guvernera Hrvatske narodne banke.

Ovlasti guvernera Hrvatske narodne banke

Članak 39.

(1) Za provođenje odluka Savjeta Hrvatske narodne banke odgovoran je guverner Hrvatske narodne banke.

(2) Guverner Hrvatske narodne banke:

a) upravlja i rukovodi poslovanjem Hrvatske narodne banke,

b) organizira rad Hrvatske narodne banke,

c) predstavlja i zastupa Hrvatsku narodnu banku,

d) propisuje pobliže uvjete i način obavljanja kontrole, vrste, rokove, redoslijed i postupak poduzimanja mjera prema bankama,

e) donosi rješenja u postupku kontrole nad bankama,

f) donosi akte o funkcioniranju i razvoju informacijskog sustava Hrvatske narodne banke,

g) imenuje i razrješava osobe s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u Hrvatskoj narodnoj banci,

h) donosi opći akt o unutrašnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta u Hrvatskoj narodnoj banci i opće akte kojima se utvrđuju prava, obveze i odgovornosti zaposlenika Hrvatske narodne banke,

i) donosi odluke i opće akte iz djelokruga Hrvatske narodne banke koji zakonom nisu stavljeni u nadležnost Savjeta Hrvatske narodne banke,

j) odlučuje o drugim pitanjima za koja je prema ovom Zakonu, drugim zakonima i propisima nadležan kao i o pitanjima za koja ga ovlasti Savjet Hrvatske narodne banke.

(3) Guverner Hrvatske narodne banke ovlašten je donositi upute za jedinstvenu primjenu odluka Savjeta Hrvatske narodne banke.

(4) Ako Savjet Hrvatske narodne banke u odlučivanju ne donese odluku, a guverner Hrvatske narodne banke ocijeni da se bez nje ne može osigurati provedba zadataka ili normalan rad u Hrvatskoj narodnoj banci, guverner Hrvatske narodne banke donosi odluku.

(5) Statutom Hrvatske narodne banke određuje se koje poslove iz svoje nadležnosti guverner Hrvatske narodne banke može prenijeti na zamjenika

guvernera i viceguvernere.

Imenovanje članova Savjeta

Članak 40.

(1) Guvernera Hrvatske narodne banke imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove uz mišljenje Odbora za financije i državni proračun.

(2) Hrvatska narodna banka ima jednog zamjenika guvernera i najviše četiri viceguvernera.

(3) Zamjenika guvernera i viceguvernere imenuje Hrvatski sabor na prijedlog guvernera Hrvatske narodne banke.

(4) Vanjske članove Savjeta Hrvatske narodne banke imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove uz mišljenje Odbora za financije i državni proračun.

(5) Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke moraju biti državljani Republike Hrvatske s priznatim osobnim ugledom i profesionalnim iskustvom na monetarnom, financijskom, bankarskom i pravnom području.

(6) Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke imenuju se na šest godina.

Osobe koje ne mogu biti članovi Savjeta i druga ograničenja

Članak 41.

(1) Član Savjeta Hrvatske narodne banke ne može biti osoba koja je zastupnik u Hrvatskom saboru ili osoba koja obavlja neku drugu dužnost na koju ju je imenovao Hrvatski sabor ili Vlada Republike Hrvatske, ne može biti član Vlade Republike Hrvatske i ne može biti osoba koja obavlja dužnost u tijelima lokalne uprave i samouprave te u tijelima političkih stranaka i sindikalnih organizacija.

(2) Član Savjeta Hrvatske narodne banke, njegov bračni drug i djeca s kojom živi u zajedničkom kućanstvu ili zajednički poslovno djeluje ne mogu biti imatelji dionica banaka te dionica i poslovnih udjela drugih pravnih osoba koje su vlasnički, upravljački ili funkcionalno povezane s bankama i revizorskim kućama.

(3) Član Savjeta Hrvatske narodne banke ne može biti član tijela, zaposlenik ili vanjski suradnik u bankama, revizorskim kućama i drugim pravnim osobama koje su vlasnički i upravljački povezane s bankama ili pravnim osobama koje su na bilo koji način podložne kontroli Hrvatske narodne banke ili osobama koje imaju ili bi mogle imati koristi od pristupa takvog člana Savjeta informacijama koje su poslovna tajna, odnosno informacijama koje nisu namijenjene javnosti.

Razrješenje

Članak 42.

(1) Hrvatski sabor će razriješiti dužnosti guvernera Hrvatske narodne banke, zamjenika guvernera, viceguvernere i vanjske članove Savjeta Hrvatske narodne banke i prije isteka razdoblja iz članka 40. stavka 6. ovoga Zakona, u sljedećim slučajevima:

a) ako je nakon imenovanja na dužnost nastupila neka od okolnosti navedenih u članku 41. ovoga Zakona,

- b) ako je u kaznenom postupku pravomoćno osuđen na kaznu zatvora,
- c) ako Savjet Hrvatske narodne banke utvrdi ozbiljne propuste u obnašanju dužnosti ili postupke koji ukazuju na njegov nedostatan moralni i profesionalni integritet,
- d) ako je zbog bolesti trajno spriječen obavljati svoje poslove,
- e) ako sam zatraži razrješenje,
- f) ako ne dostavi ili dostavi lažnu izjavu o podacima iz članka 44. ovoga Zakona,
- g) ako utvrdi da uslijed ozbiljnih propusta u obnašanju dužnosti dolazi do trajnog i bitnog odstupanja od ostvarenja osnovnog cilja Hrvatske narodne banke iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ako utvrdi postojanje neke od okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, Savjet Hrvatske narodne banke dužan je o tome bez odlaganja izvijestiti Hrvatski sabor i predložiti razrješenje dužnosti člana Savjeta Hrvatske narodne banke.

(3) Ako u roku od 30 dana od nastanka okolnosti iz stavka 1. ovoga članka Hrvatski sabor ne razriješi dužnosti člana Savjeta Hrvatske narodne banke, Savjet Hrvatske narodne banke može donijeti odluku da se tom članu Savjeta Hrvatske narodne banke uskrati sudjelovanje na sjednicama Savjeta Hrvatske narodne banke do konačne odluke Hrvatskoga sabora.

(4) Član Savjeta Hrvatske narodne banke ne može biti razriješen dužnosti iz razloga koji nije naveden u stavku 1. ovoga članka.

(5) Odluka o razrješenju je konačna, a nezadovoljna strana može tražiti zaštitu prava pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

Sjednice Savjeta Hrvatske narodne banke

Članak 43.

(1) Guverner Hrvatske narodne banke je predsjednik Savjeta Hrvatske narodne banke.

(2) Sjednice Savjeta Hrvatske narodne banke saziva i njima predsjedava guverner Hrvatske narodne banke.

(3) Predsjednika Savjeta Hrvatske narodne banke u odsutnosti zamjenjuje zamjenik guvernera.

(4) Za valjano održavanje sjednice Savjeta Hrvatske narodne banke potrebno je sudjelovanje dvotrećinske većine svih članova Savjeta Hrvatske narodne banke.

(5) Savjet Hrvatske narodne banke odlučuje dvotrećinskom većinom prisutnih članova.

(6) Savjet Hrvatske narodne banke održat će sjednicu najmanje deset puta u jednoj kalendarskoj godini.

(7) Savjet Hrvatske narodne banke donosi poslovnik o radu.

Naknade

Članak 45.

Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke primaju naknadu za svoj rad.

Prava i obveze po prestanku obnašanja dužnosti

Članak 46.

(1) Godinu dana nakon razrješenja s dužnosti, guverner Hrvatske narodne banke, zamjenik guvernera i viceguverneri ne mogu se zaposliti u drugim financijskim institucijama u Republici Hrvatskoj bez prethodnog odobrenja Savjeta Hrvatske narodne banke.

(2) Guverner Hrvatske narodne banke, zamjenik guvernera i viceguverneri imaju pravo na naknadu u visini posljednje plaće isplaćene u mjesecu prije razrješenja, do novog zaposlenja, a najdulje godinu dana od dana prestanka obnašanja dužnosti.

Zaposlenici

Članak 48.

(1) Tijekom trajanja radnog odnosa u Hrvatskoj narodnoj banci zaposlenik Hrvatske narodne banke ne smije obavljati poslove za drugog poslodavca bez prethodnog odobrenja guvernera Hrvatske narodne banke.

(2) Izvršni direktori i savjetnici guvernera Hrvatske narodne banke te njihovi bračni drugovi i djeca s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu ili zajednički poslovno djeluju, ne mogu biti imatelji dionica banaka, revizorskih kuća i poslovnih udjela drugih pravnih osoba koje su vlasnički, upravljački ili funkcionalno povezane s bankama ili revizorskim kućama.

(3) Opće akte Hrvatske narodne banke kojima se reguliraju uvjeti zapošljavanja i rada zaposlenika donosi guverner Hrvatske narodne banke, u skladu sa Zakonom o radu i drugim propisima.

Raspoređivanje viška i pokrivanje manjka prihoda nad rashodima

Članak 53.

(1) Višak prihoda nad rashodima raspoređuje se u opće pričuve i u korist državnog proračuna.

(2) Raspoređivanje viška prihoda nad rashodima u opće pričuve obavlja se u iznosu koji utvrđuje Savjet Hrvatske narodne banke. U tekućoj financijskoj godini ne mogu se formirati opće pričuve koje su manje od ostvarene neto dobiti s osnove usklađivanja vrijednosti pozicija bilance stanja s promjenama tečaja ili s promjenama tržišnih cijena, ili koje su veće od 20% ostvarenog viška prihoda nad rashodima. Iznimno, ako je višak prihoda nad rashodima manji od ostvarene neto dobiti s osnove usklađivanja vrijednosti pozicija bilance stanja s promjenama tečaja i s promjenama tržišnih cijena, višak prihoda nad rashodima u cijelosti se raspoređuje u opće pričuve.

(3) Ostatak viška prihoda nad rashodima, nakon raspoređivanja u opće pričuve, izvanredni je prihod državnog proračuna.

(4) Manjak prihoda nad rashodima Hrvatska narodna banka pokriva iz općih pričuva.

(5) Manjak prihoda nad rashodima koji nije moguće pokriti iz općih pričuva pokriva se iz državnog proračuna.

(6) Manjak prihoda nad rashodima iz stavka 5. ovoga članka može se pokriti i dužničkim vrijednosnim papirima koje za tu svrhu izdaje Republika Hrvatska. U slučaju da Hrvatska narodna banka drži dužničke vrijednosne papire koje je

Republika Hrvatska izdala u skladu s odredbama ovog stavka, ostatak viška prihoda nad rashodima iz stavka 3. ovoga članka koristi se za otkup tih dužničkih vrijednosnih papira.

Izvešća o monetarnoj politici

Članak 59.

(1) Hrvatska narodna banka može godišnje objaviti podatke o ostvarivanju monetarne politike koja obuhvaća:

- a) pregled i njezinu ocjenu monetarne politike u prethodnoj godini,
- b) opis i obrazloženje monetarne politike koju će Hrvatska narodna banka provoditi tijekom iduće godine.

(2) Hrvatska narodna banka redovito i pravodobno obavještava javnost o analizama makroekonomskog stanja, stanju financijskog i monetarnog sustava, novčanim i kreditnim kretanjima, bilanci plaćanja, tečaju i stabilnosti cijena te objavljuje statističke informacije iz svoga djelokruga.

Računi

Članak 60.

(1) Hrvatska narodna banka može otvarati račune Republici Hrvatskoj, bankama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, bankama i financijskim institucijama sa sjedištem u inozemstvu i međunarodnim financijskim organizacijama.

(2) Hrvatska narodna banka ne može otvarati račune fizičkim i drugim pravnim osobama koje nisu obuhvaćene stavkom 1. ovoga članka.

Prikupljanje statističkih podataka

Članak 62.

(1) Radi ostvarenja ciljeva i zadataka utvrđenih ovim Zakonom Hrvatska narodna banka pribavlja i statistički obrađuje podatke dobivene od Republike Hrvatske i drugih tijela državne vlasti te banaka i drugih pravnih osoba.

(2) Radi ostvarenja zadataka iz stavka 1. ovoga članka Hrvatska narodna banka surađuje s nadležnim tijelima izvan Republike Hrvatske i s međunarodnim organizacijama.

(3) Jedinstvenim propisivanjem obrazaca i drugim metodama i mjerama, Hrvatska narodna banka, u okviru svoje nadležnosti, pridonosi ujednačavanju postupka prikupljanja, obrade i raspodjele obrađenih statističkih podataka.

(4) Hrvatska narodna banka posebnom odlukom utvrđuje popis statističkih podataka koji su joj potrebni i oblik u kojem će se podaci dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci, osobe koje će takve podatke dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci i pravila u vezi s povjerljivošću koja će vrijediti za statističke podatke namijenjene Hrvatskoj narodnoj banci.

Status članova Savjeta

Članak 63.

(1) Za vrijeme obnašanja dužnosti guverner Hrvatske narodne banke, zamjenik guvernera i viceguverneri Hrvatske narodne banke imaju pravo na plaću i ostala materijalna prava sukladno općim aktima Hrvatske narodne banke.

(2) Na ostale obveze i prava državnih dužnosnika iz stavka 1. ovoga članka, primjenjuje se Zakon o obvezama i pravima državnih dužnosnika.

Propisi Hrvatske narodne banke

Članak 64.

(1) Propisi i drugi akti, koje na temelju ovoga Zakona donosi Hrvatska narodna banka, a koji se primjenjuju na banke i druge pravne osobe, objavljuju se u "Narodnim novinama".

(2) Propisi iz stavka 1. ovoga članka stupaju na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama". U opravdanim slučajevima, Hrvatska narodna banka može odrediti da stupaju na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

(3) Hrvatska narodna banka vodi evidenciju donesenih odluka, uputa i drugih propisa koji se objavljuju u "Narodnim novinama".

Prekršaji

Članak 65.

(1) Prekršaj čini banka:

1. ako se ne pridržava odluke Hrvatske narodne banke kojom je propisana obveza izdvajanja i održavanja obvezne pričuve (članak 13.) odnosno ako nepravilno obračunava obveznu pričuvu (članak 14.),

2. ako se ne pridržava podzakonskih propisa i odluka Hrvatske narodne banke kojima se regulira bankarsko poslovanje i utvrđuju standardi stabilnog i sigurnog poslovanja banaka (članak 25.),

3. ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavi podatke i izvješća, odnosno druge podatke potrebne za izvršavanje funkcija Hrvatske narodne banke u rokovima propisanim odlukama Hrvatske narodne banke (članak 26. stavak 1.),

4. ako se ne pridržava odluka i drugih podzakonskih propisa kojima se uređuju oblici plaćanja i način obavljanja platnog prometa (članak 29.),

5. ako ne otvori račun u Hrvatskoj narodnoj banci (članak 30.),

6. ako postupa suprotno propisima Hrvatske narodne banke o sustavu za obračun međubankovnih platnih transakcija i propisanim načinima namire posredstvom međubankovnih sustava (članak 31.),

7. ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavlja podatke za statističku obradu utvrđenih odlukom Hrvatske narodne banke na propisanim obrascima (članak 62.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se banka novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se odgovorna osoba u banci novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Uz novčanu kaznu osobama iz stavka 3. ovoga članka za počinjeni prekršaj izriče se i zaštitna mjera zabrane obavljanja tih dužnosti u banci za razdoblje od dvije godine.

(5) Prekršajni postupak protiv banke i odgovornih osoba u banci, za prekršaje utvrđene ovim Zakonom i Zakonom o bankama, ne može se pokrenuti nakon proteka roka od 3 godine od dana kada je sačinjen zapisnik Hrvatske narodne banke u kojem je utvrđena nepravilnost, odnosno, nezakonitost u poslovanju.

(6) Zastarijevanje se prekida svakom radnjom nadležnog tijela poduzetom radi gonjenja počinitelja prekršaja. Poslije svakog prekida počinje ponovo teći zastara, ali se prekršajni postupak ni u kom slučaju ne može voditi po isteku dvostrukog vremena određenog u stavku 5. ovoga članka.

(7) Prekršaj čini pravna osoba ako Hrvatskoj narodnoj banci ne dostavlja podatke za statističku obradu utvrđenih odlukom Hrvatske narodne banke na propisanim obrascima (članak 62.).

(8) Za prekršaj iz stavka 7. ovoga članka, kaznit će se pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna.

(9) Za prekršaj iz stavka 7. ovoga članka, kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna.